

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	22102 - Llengua Catalana / 11
Titulació	Grau d'Educació Primària (Pla 2013) - Primer curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Jaume Fito Pardo j.fito@uib.cat						Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria

Contextualització

La llengua catalana, com a llengua vehicular de l'ensenyament, és l'eina sociocultural bàsica dels mestres. Es tracta de consolidar el coneixement que el futur mestre ha adquirit fins ara a fi d'assegurar-ne el domini teòric, la pràctica oral i escrita i els recursos i les estratègies per a l'ensenyament.

Requisits

Recomanables

Per tal que l'assignatura sigui el màxim de rendible acadèmicament, l'estudiant ha de tenir un **domini bàsic** de la **llengua oral i de l'ortografia** del català.

Competències

Específiques

- * 2.4.2. Comprendre els principis bàsics de les ciències del llenguatge i la comunicació
- * 2.4.3. Conèixer el procés d'aprenentatge i ensenyament del llenguatge oral i escrit
- * 2.4.4. Parlar, llegir i escriure correctament i adequadament en llengua catalana

Genèriques

- * 1.2.13. Promoure accions per a l'educació i la cultura de la convivència
- * 4.1.1. Capacitat d'anàlisi i síntesi
- * 4.2.3. Habilitats comunicatives i lingüístiques

Guia docent

Bàsiques

* Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

Tema 1. Gramàtica i aplicacions didàctiques

- 1.1. Què és la gramàtica?
- 1.2. Gramàtica descriptiva, gramàtica normativa.
- 1.3. Tendències de l'estudi de la lingüística.

Tema 2. Els discursos escrits i orals

- 2.1. Definició de text i de discurs.
- 2.2. Les propietats textuais.
- 2.3. Adequació, coherència i cohesió.
- 2.4. La importància de la puntuació. Qüestions d'ortotipografia.
- 2.5. Ortografia i normativa: accentuació. Accents diacrítics. Representació vocàlica i consonàntica. Apostrofació i guionets.
- 2.6. Models de documents i tractaments protocol·laris.
- 2.7. L'expressió oral. Els sistemes vocàlics i consonàntics. Processos fonològics singulars. La pronúncia correcta del català.

Aquest bloc es tractarà al llarg de tot el curs, des del primer dia de classe. En cap cas no es tractarà com un tema tancat, sinó que serà de desenvolupament continu i d'aplicació pràctica.

Tema 3. Morfologia i sintaxi

- 3.1. L'article. Distribució diatòpica i diafàsica de les formes. El «pseudo-article» dels topònims. L'article personal. Les construccions amb l'anomenat «article neutre». El tractament de l'article a l'escola.
- 3.2. Els especificadors: demostratius, possessius, indefinits i quantitatius.
- 3.3. La flexió nominal. Morfologia dels substantius i dels adjectius. L'alteració del gènere per barbarisme.
- 3.4. Els barbarismes: conseqüències de la interferència entre llengües.
- 3.5. La flexió verbal. Plurimorfisme normatiu en la conjugació. Les construccions en veu passiva i les construccions condicionals.
- 3.6. Els pronoms clítics. Definició. Formes i combinació.
- 3.7. Els connectors. Usos normatius. Canvi i caiguda de preposicions.

Tema 4. Recursos i aplicacions per a l'ensenyament de la llengua

- 4.1. Recursos per a la correcció del llenguatge oral (tipologia d'errors, exercicis...)
- 4.2. Recursos per a la correcció del llenguatge escrit (tipologia d'errors, exercicis...)
- 4.3. Punts clau de la gramàtica normativa (tipologia d'errors, exercicis...)
- 4.4. Procediments de generació de nous elements lèxics (exercicis...)
- 4.5. Les varietats geogràfiques de la llengua (mostra de textos, exercicis...)
- 4.6. Producció de textos orals i escrits.

Guia docent

Aquest darrer bloc es tractarà al llarg de tot el curs, des del primer dia de classe. En cap cas no es tractarà com un darrer tema, sinó que serà de desenvolupament continu i d'aplicació pràctica.

Metodologia docent

Activitats de treball presencial (2,4 crèdits, 60 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques		Grup gran (G)	Conèixer els continguts teòrics del programa a través de l'explicació i de la pràctica. Sessions en què el professor exposarà els continguts teòrics de l'assignatura. Així mateix, es treballaran exemples concrets que permetin il·lustrar l'exposició. Les sessions teòriques comporten la participació activa dels alumnes, en l'exposició oral i en grup de continguts o en l'expressió dels dubtes que puguin sorgir al llarg de les sessions.	36
Classes pràctiques		Grup mitjà 2 (X)	Aprendre el domini de la llengua oral i escrita a través de la pràctica. En les sessions pràctiques en grup mitjà es resoldran casos concrets. Hi serà del tot necessària la participació dels alumnes, que hauran de desenvolupar els exercicis, orals i escrits, que es proposaran amb materials diversos. La lectura dels textos passats durant les sessions pràctiques es consideren de lectura obligatòria, per la qual cosa també seran matèria d'examen.	19
Avaluació	Examen escrit global	Grup gran (G)	Es farà un examen escrit global corresponent a la convocatòria oficial, d'una durada màxima de tres hores, que serà recuperable durant el període d'avaluació extraordinària. S'hi faran preguntes de tipus teòric i pràctic sobre el contingut global del curs.	3
Avaluació	Examen oral	Grup gran (G)	Es farà un examen oral, durant les sessions pràctiques, per demostrar que s'han adquirit les destreses lingüístiques (pronúncia genuïna correcta, fluïdesa) necessàries per expressar-se oralment en català. La prova consistirà en a) la lectura d'un breu fragment d'un text que facilitarà el professor en el moment de la prova i b) l'exposició del contingut d'un text que els alumnes hauran preparat prèviament. Se n'avaluarà l'adequació, coherència, cohesió textual i sobretot la correcció fonètica. Serà recuperable durant el període d'avaluació extraordinària. Seguint la normativa del reglament acadèmic, i si l'alumne no n'indica el contrari per escrit, aquesta prova serà enregistrada digitalment.	1
Avaluació	Redacció i dictat	Grup mitjà 2 (X)	Es realitzaran, al llarg del curs i en la data que s'establirà al calendari, un dictat i una redacció (sobre un tema proposat), per avaluar el progrés de l'alumne en l'aprenentatge de la llengua catalana. Del dictat se'n valorarà la qualitat ortogràfica. De la redacció, se'n valorarà sobretot la correcció textual (adequació, coherència, cohesió i correcció ortogràfica). Seran recuperables durant el període d'avaluació	1

Guia docent

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
			extraordinària. En ambdues proves es descomptarà 0'5 punts per falta ortogràfica , tant si és repetida com si no ho és.	

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (3,6 crèdits, 90 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual		Estudi dels continguts de les classes teòriques i la seva translació a la pràctica.	69
Estudi i treball autònom individual	Tutories electròniques	Durant el curs, els alumnes podran dirigir-se al professor mitjançant el correu electrònic de la plataforma Moodle. També es crearan, a la pàgina de la plataforma de teleeducació Moodle, fòrums específics per a la resolució cooperativa de dubtes referents a l'assignatura i espais informatius que el professor emprarà per resoldre qüestions generals que vagin sorgint al llarg del semestre.	1
Estudi i treball autònom en grup	Exposició oral	Domini correcte de la llengua per mitjà de converses i de correcció en grup.	20

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'avaluació es durà a terme per mitjà de diverses proves, tant orals com escrites, amb la ponderació següent: A) Oral: prova d'exposició i de lectura en veu alta, 35%. B) Escrit: examen, 40%; Dictat, 10%; Redacció, 10%. Cada prova s'ha de superar amb un 5 per fer mitjana. C) Participació de l'alumne en les sessions pràctiques, 5%. (d) és l'única part no recuperable.

En qualsevol prova escrita, sigui del tipus que sigui, es penalitzarà amb **-0'5 per cada falta d'ortografia comesa (repetida o no)**. També es penalitzarà la incorrecció textual. En la prova oral es penalitzaran els errors fonètics i lèxics (molt especialment), morfològics i sintàctics. L'alumne obtindrà una qualificació numèrica d'entre 0 i 10 per a cada activitat avaluativa, que serà ponderada segons el pes que tingui en el conjunt. La qualificació global serà la suma de les qualificacions ponderades de cada prova. Per superar l'assignatura caldrà haver obtingut un mínim de 5 punts sobre 10 a totes les proves de (a) i de (b). Si no s'aconsegueix aquesta puntuació mínimapodrà repetir les proves durant el període d'avaluació extraordinària. No es farà mitjana si una d'aquestes parts està suspesa.

Guia docent

Així mateix, els alumnes hauran d'observar la normativa sobre l'ús de dispositius electrònics a classe. <https://seu.uib.cat/fou/acord/11962/>

S'haurà de tenir en compte, en darrer lloc, que les actituds que puguin distorsionar el bon desenvolupament de les sessions (ús de les tecnologies sense finalitats pedagògiques específiques de l'assignatura, menjar o beure dins l'aula, interrupcions constants d'entrades i sortides d'aula o parlar constantment mentre es fa una explicació o una intervenció d'un company) afectaran de forma negativa la qualificació final.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Classes pràctiques

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	Aprendre el domini de la llengua oral i escrita a través de la pràctica. En les sessions pràctiques en grup mitjà es resoldran casos concrets. Hi serà del tot necessària la participació dels alumnes, que hauran de desenvolupar els exercicis, orals i escrits, que es proposaran amb materials diversos. La lectura dels textos passats durant les sessions pràctiques es consideren de lectura obligatòria, per la qual cosa també seran matèria d'examen.
Criteris d'avaluació	Quantitat i qualitat de les intervencions de l'alumne a les sessions pràctiques. Actitud en les sessions presencials. Lliurament de tasques proposades al llarg del curs. Es valorarà especialment la consulta i la participació en l'entorn de l'aula virtual (Moodle).

Percentatge de la qualificació final: 5% amb qualificació mínima 0

Examen escrit global

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Es farà un examen escrit global corresponent a la convocatòria oficial, d'una durada màxima de tres hores, que serà recuperable durant el període d'avaluació extraordinària. S'hi faran preguntes de tipus teòric i pràctic sobre el contingut global del curs.
Criteris d'avaluació	Grau de competència a l'hora d'aplicar els conceptes teòrics explicats a classe. Grau de competència a l'hora de redactar per escrit un text adequat, coherent, i cohesionat al tema que es demana. Grau de competència ortogràfica, sintàctica, lèxica i morfològica. Grau de competència adquirit en la correcció ortogràfica.

Percentatge de la qualificació final: 40% amb qualificació mínima 5

Examen oral

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves orals (recuperable)
Descripció	Es farà un examen oral, durant les sessions pràctiques, per demostrar que s'han adquirit les destreses lingüístiques (pronúncia genuïna correcta, fluïdesa) necessàries per expressar-se oralment en català. La prova consistirà en a) la lectura d'un breu fragment d'un text que facilitarà el professor en el moment de la prova i

Guia docent

b) l'exposició del contingut d'un text que els alumnes hauran preparat prèviament. Se n'avaluarà l'adequació, coherència, cohesió textual i sobretot la correcció fonètica. Serà recuperable durant el període d'avaluació extraordinària. Seguint la normativa del reglament acadèmic, i si l'alumne no n'indica el contrari per escrit, aquesta prova serà enregistrada digitalment.

criteris d'avaluació Capacitat per expressar-se oralment en català, de manera correcta. Fluïdesa en l'expressió oral.

Grau de competència en la pronúncia genuïna catalana.

Percentatge de la qualificació final: 35% amb qualificació mínima 5

Redacció i dictat

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Es realitzaran, al llarg del curs i en la data que s'establirà al calendari, un dictat i una redacció (sobre un tema proposat), per avaluar el progrés de l'alumne en l'aprenentatge de la llengua catalana. Del dictat se'n valorarà la qualitat ortogràfica. De la redacció, se'n valorarà sobretot la correcció textual (adequació, coherència, cohesió i correcció ortogràfica). Seran recuperables durant el període d'avaluació extraordinària. En ambdues proves es descomptarà 0'5 punts per falta ortogràfica, tant si és repetida com si no ho és.
criteris d'avaluació	Coneixements adquirits sobre la llengua catalana, posats en pràctica en textos escrits. Es valorarà el grau de competència a l'hora de redactar un text, tant des d'un punt de vista textual com ortogràfic, lèxic i sintàctic.

Percentatge de la qualificació final: 20% amb qualificació mínima 5

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Presentam a continuació els llibres, articles i documents fonamentals i complementaris, a més dels diversos recursos lingüístics en xarxa, que serviran per aprofundir i per millorar la comprensió dels conceptes i les teories que s'exposaran al llarg del curs i que constitueixen l'assignatura de Llengua Catalana.

Bibliografia bàsica

Institut d'Estudis Catalans (2016). *Gramàtica de la llengua catalana*. Barcelona, IEC.
BADIA, J. & al. (1998). *El llibre de la llengua catalana per a escriure correctament el català*. Barcelona: Castellnou.
CORBERA, J. (2002). *Parlar bé. Orientacions per a l'ús correcte de la llengua catalana, amb referències especials a les illes Balears*. Palma: El Tall
FABRA, Pompeu (1956). *Gramàtica catalana*. Barcelona: Teide.
MOLL, Francesc de B. (1968). *Gramàtica catalana*. Palma: Editorial Moll.
ORTEGA, Rudolf (2008). *Tinc un dubte. El petit llibre del català correcte*. Barcelona: La Magrana.
ORTEGA, Rudolf (2010). *Tinc més dubtes. El petit llibre del català correcte II*. Barcelona: La Magrana.
ORTEGA, Rudolf (2013). *La dèria del català*. Barcelona: La Magrana.

Bibliografia complementària

ALOMAR/BIBILONI/CORBERA/MELIÀ (1999). *La llengua catalana a Mallorca*. Palma: Consell de Mallorca.
ALOMAR, Antoni I. & MELIÀ, Joan (1999). *Proposta de model de llengua per a l'escola de les illes Balears*. Palma: Moll.
BADIA, J. & al. (1993). *El llibre de la llengua catalana*. Barcelona: Castellnou.
BADIA I MARGARIT, A. M. (1994). *Gramàtica de la llengua catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

Guia docent

- BASSA, R. & al. (1991). *Llengua de pedaç: onomatopeies i embarbussaments*. Palma: Moll. (col. Plenamar, Mar de Sons, 1)
- BASSA, R. & al. (1992). *Diccimots: els diccionaris a l'escola*. Palma: Moll. (col. Plenamar, Mar de Mots, 2).
- BASSA, R. & al. (1992). *Lexijocs: el lèxic a l'escola*. Palma: Moll. (col. Plenamar, Mar de Mots, 1).
- BASSA, R. & al. (1993). *Textual: introducció a les tècniques de narració*. Palma: Moll. (col. Plenamar, Mar de Mots,3).
- BIBILONI, G. (2012). *Amb bones paraules*. Palma: Lleonard Muntaner Editor.
- BRUGUERA, J. (2000). *Diccionari de dubtes i dificultats del català*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.
- CABRÉ, G. & RIGAU, G. (1985). *Lexicologia i semàntica*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.
- CASSANY, D. & al. (1997). *Ensenyar llengua*. Barcelona: Graó.
- CUENCA, M. J. (1993). *Teories gramaticals i ensenyament de llengües*. València: Tàndem edicions.
- FABRA, Pompeu (1969). *Gramàtica catalana*. Barcelona: Teide.
- MACIÀ, J. (1999). *Faci'ls fàcils*. Barcelona: Teide.
- MESTRES, COSTA, OLIVA & FITÉ (1995). *Manual d'estil. La redacció i l'edició de textos*. Vic / Barcelona: Eumo.
- MOLL, Francesc de B. (1968). *Gramàtica catalana referida especialment a les Illes Balears*. Palma: Editorial Moll.
- MOREY, MELIÀ & CORBERA (1995). *Alfa. Mètode d'autocorrecció gramatical assistida*. UIB. Palma: Universitat de les Illes Balears.
- MOREY, MELIÀ & CORBERA (1999). *Frases i texts. Exercicis d'autocorrecció de llengua catalana*. Palma: Documenta Balear.
- PUJOL & SOLÀ (1995). *Ortotipografia. Manual de l'autor, l'autoeditor i el dissenyador gràfic*. Barcelona: Columna.
- SOLÀ, Joan (director). *Gramàtica del català contemporani* (3 volums). Barcelona: Empúries, 2002
- TORRAS, J. & ROBERT, M. (1995). *Els verbs catalans. Models de conjugació*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.
- WHEELER, M.; YATES, A. & DOLS, N. (1999). *Catalan: A comprehensive grammar*. London: Routledge.

Altres recursos

Recursos imprescindibles

http://llengua.gencat.cat/ca/eines_i_serveis/

Diccionaris en línia

<http://dlc.iec.cat/>

<http://dcvb.iecat.net/>

<http://www.grec.net>

<http://www.grec.cat/cgi-bin/mlt00.pgm>

Dictats en línia

http://llengua.gencat.cat/ca/serveis/aprendre_catala/recursos-per-al-professorat/dictats-en-linia/

Programes d'autoaprenentatge

<http://salc.upf.edu/>

<http://pelc.uib.es/recursos/index.html>

Fonètica:

<http://bibiloni.cat/correcciofonetica/index.html>

<http://www.ub.edu/sonscatala/>

